

Obsah

Plánované akce

Společenská kronika

Jubilanti

Poděkování dárcům a zadavatelům reklamy

Moji milí krůžkaři!

Manželé Firkušní se vrátili do Brna

Já nic, já muzikant (Ing. Josef Pokorný)

Folklorní akce

Slováček zamířil na Valachy

Festival v Dijonu

Zájezd Slováckého krůžku do francouzského DemIJONU

Jedny osmdesátiny aneb: „Stáří, stáří... co to je?“ (Ing. Antonín Bartošík)

Bylo by škoda zapomenout

Hody v Polešovicích

Ostatní

Udělení cen 62. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu „Strážnice 2007“

Vánoční cukroví

Obrazová příloha

Plánované akce

besedy: Stř.16. 1. valná hromada + šmak oharků, Út. 5. 2. fašaneček, 26.3., Stř. 16. 4. košť pálenek – vše klub University obrany, Šumavská 4

ples: So. 2. 2. 2008 Kongresové centrum BVV,a.s.

oslavy 100 let: So. 29. 11. 2008 na Stadioně (Kaunicova 20/22)

Společenská kronika

Jubilanti

narozeni

Ing. Libuše Musilová

17.1.1928 80

Jiří Veselý

8.4.1938 70

Ing. Karel Stehlík

19.4.1938 70

PhDr. Dušan Holý

25.4.1938 70

Jubilantům přejeme mnoho štěstí, pevné zdraví a spoustu příjemných chvil strávených ve Slováckém krůžku v Brně.

Poděkování dárcům a zadavatelům reklamy

Náš milovaný krůžek uzavíral svou hospodářskou bilanci za předchozí dva roky účetní ztrátou, způsobenou mimo jiné naší vinou zpětným zúčtováním provozu KD Charbulova. Proto jsem moc ráda, že se v průběhu letošního roku našli členové, kteří se svými peněžitými dary snažili vylepšit finanční situaci krůžku a kterým bych tímto chtěla za krůžek upřímně poděkovat. Uvádím je v abecedním pořadí: Zdeněk Bravenec, Kamil Červenka, Anna Formánková, Yvona Janošíková, Josef Kučera, Václav Linhart, Kateřina Němcová, Božena Rosenbergová, Zdeněk Šebesta, Blažena Šmídová, Václav Štěpánek, Jiřinka Veškrnová.

Obzvláště bych chtěla poděkovat Zdeně Kristové, která bez nároku na odměnu vyrobila několik batikovaných obrázků, jenž byly použity k propagaci krůžku na zájezdu do francouzského Dijonu.

Prostřednictvím Jiřího Macháčka si u nás zadala reklamu firma STAPPA mix, s.r.o.

Ovšem hrdinou roku se stal Lukáš Rotrekl, který zprostředkoval obzvláště výhodnou reklamu u firmy MusicData, s.r.o. Všem dárcům i zprostředkovatelům ještě jednou srdečně děkujeme.

Romana Ningerová

Moji milí krůžkaři!

Nezadržitelně se blíží rok 2008 a tím i mé slavné sté výročí. Co všechno se k této příležitosti chystá, to vám prozradí starosta na valné hromadě 16. 1. 2008.

2. 2. 2008 nás však čeká můj plesový svátek. Pozvěte na něj své přátele a známé a také, prosím, pamatujte na dárek pro

mne. Čekají nás vzhledem k výročí velká vydání, tak na mne nezapomeňte! Kež by mi každý z vás věnoval aspoň dárek (nebo i více dávků), to by bylo radosti. Však si to zasloužím, nemyslíte?

Přeji vám všem krásné prožití vánočních svátků a pevné zdraví i mnoho radosti v nastávajícím roce.

Váš Krůžek

Členové súdné stolice mohou donést své dárky na lednovou besedu nebo na Charbulovu v čas zkoušek (tj. pondělí a středa 20:00 – 21:00 hod). Dárky přijímáme i přímo na výstavišti v čas zdobení sálu (tj. v pátek 1. 2. 2008 mezi 17:00 a 19:00 hod), v krajním případě i v sobotu na plese.

Pavlíková

Manželé Firkušní se vrátili do Brna

Ostatky největšího českého klavíristy Rudolfa Firkušného a jeho manželky Tatiany, kteří zemřeli ve Spojených státech amerických (USA), byly 10. září 2007 uloženy na čestném pohřebišti brněnského Ústředního hřbitova. Děti slavného hudebníka Veronika a Igor tak splnili přání svých rodičů. Hrob tvoří dvě prosté leštěné desky.

Toto sdělení navazuje na článek Naši krůžkaři v zahraničí (o Táně Nevolové, viz Krůžkozor č.69). Napíši několik slov k jejímu manželovi:

Rudolf Firkušný (11. 2. 1912 Napajedla – 19. 7. 1994 New York) byl jako pětiletý představen Leoši Janáčkovi, který prohlásil: "Takový talent se rodí jednou za století", a nabídl se, že ho bude učit. První veřejný koncert měl Firkušný již v osmi letech, v jedenácti letech hrál jako sólista s Českou filharmonií v Praze. Roku 1927 byl pozván do Lán. Jeho vystoupení na Masaryka tak zapůsobilo, že mu zajistil podporu na studia. Následovala řada koncertů v Evropě i USA, provázená mimořádným úspěchem. V květnu 1939 opustil svou okupovanou zemi.

Spolu s českým houslistou a dirigentem Rafelem Kubelíkem odmítal vystupovat v zemích ovládaných totalitním režimem. Koncert v newyorské Town Hall v roce 1941 byl počátkem jeho hvězdné kariéry.

V největší diskretnosti navštěvoval svou matku na Moravě. Roku 1965 si odvezl svoji choť Tánu Nevolovou, dceru své bývalé přítelkyně. Jeho žena mu vytvářela krásný domov a byla mu velkou oprou při jeho náročné práci. Do vlasti se vrátil až roku 1990, kde obdržel řadu čestných doktorátů a Řád TGM I. třídy.

Podle hudebních teoretiků se Firkušný proslavil především díky mimořádné hudebnosti, expresivnímu projevu, skvělé technice hry a citlivosti pro sloh a skladbu předváděného díla. Jeho repertoár sahal od raného klasicismu až po modernu první poloviny 20. století. Byl nepřekonatelným interpretem hudby českých skladatelů Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka a jeho hudebních lásek Leoše Janáčka a Bohuslava Martinů. Jeho přítel Bohuslav Martinů mu věnoval většinu svých klavírních skladeb.

VL

Já nic, já muzikant

Maminka o mně říká, že jsem jako mrně ještě nemluvil, ale už jsem si vesele pozpěvoval. Jsem nejspíš po tátovi (PEPA Pokorný, *1931 Ochoz u Brna). Mám pár fotek z jeho dětství. Je na z nich s malou harmonikou a kamarády. A taky nám, děckám (tj. mně a sestře Haně *1956), na harmošku hrával. Doma, na rodinných oslavách, na chajdě u ohníčku, na zájezdech, prostě všude, kde na to byla chvílka. Já jsem jako správný synek chtěl být po tátovi, a tak jsem to zkoušel po

něm.

Do "Lidušky" mě naši přihlásili, tuším, ve druhé třídě. Tedy spíš do přípravy. Cinkali jsme tam na ten malinký jedno oktávový xylofon a pěli. Po přípravce jsem chtěl začít „studovat“ vytužený akordeon. Paní učitelka z přípravy však naznala, že takových uší, jako nosím já, je na harmoniku snad i škoda a navrhla rodičům, aby mě dali na housle. Doma jsme to probírali. Byl jsem děcko tvárné a ctižádostivé, pochopil jsem záhy, že něco tak „jednoduchého“ jako harmonika mě nebude dlouho uspokojovat :o).

A tak jsem ty housle vzal. Tatík kdesi vystrachal pěkná ¾ fidlátka a já začal chodit do tehdejší Panorámy v Juliánově k panu učitelovi Sedláčkovi. Ten byl původem dentista a v podstatě již penzista, ale muzikant tělem i duší. Však měl taky v telefonním seznamu napsáno – Josef Sedláček – KAPELNÍK.

Ledva zjistil, že k němu budeme chodit čtyři kluci z jedné třídy z nedaleké základky (Krásného v Juliánově), hned si nás nastrojil tak, abychom měli hodiny hned po sobě. No, a pak nás šikovně pozval na začátek té první a pustil nás až po té čtvrté. Sotva nás naučil držet smyčce, hned nám rozdál notičky pro dvoje housle a zkoumal, jestli nám to ladí. A taky jestli nás to líp baví. Asi ladilo a taky bavilo, protože nikdo neodpadnul. Jelo se dál. Kapela se vždycky před koncem roku rozrostla o další muzikanty. Závěrečný koncert pak hrála patnácti i vícehlavá kapela v domovské Panorámě i v přespolních Tuřanech, kde náš pan učitel také působil.

Nemůžu nezmínit čtvrthodinky s cimbálovkami Ondráš a Technik, které dávali každé ráno před půl osmou na „rozhlase po drátě“. Ten jsme mívali na kuchyňské lince nahoře. Abych lepší slyšel housličky, cimbál, Jarmilu Šulákovou a Jožku Lažu, často jsem si vylezl na pracovní desku kuchyňské linky, abych tu krásu lepší počul. Končilo to obvykle zatutáním půl osmé. Stáhl jsem regulátor drátáku a dobře naladěm jsem odcházel do školy. Písniček jsem se moc nenaučil, ale cosi přece zůstalo snad až do dnešních dní.

Krásné začátky. Pravda. Ale už tehdy se projevovalo, že samotného (doma) mě to moc nebavilo. Abych uspokojil rodičovské požadavky na cvičení, natahoval jsem si vždycky buďka na půl hodky a očima postrkoval rařičky dopředu. Ale s ostatními muzikanty jsem vydržel třeba celé odpoledne, to mi potíže nedělalo. Taky se projevilo, že už tehdy mně z koukání do not slzely oči. Mám na levém poměrně pěkný „cylindr“, a tak to schytalo to pravé. Snad proto dodnes nejraději hraju bez not. Co kus, to originál. Řekl bych, že zahrát písničku dvakrát docela stejně snad ani nedovedu. Má to ale taky své stinné stránky. Mám za to, že nejen náš, ale i mnohý jiný tercáš a nejspíš i ostatní muzikanti, mě právě kvůli tomuto zvyku dost často proklínají. Ale zase je to asi nejlepší recept proti nudě.

Koncem základní školy (ZŠ) jsem se s našima odstěhoval na druhý konec Brna, navíc pan učitel dlouhodobě onemocněl a náhrada za něj jaksi nebyla, po ZŠ jsem už Lidušky zanechal.

Zato jsem se sešel s dalšími muzikanty na průmce (elektro – tehdy Leninova). Mě v té době moc lákalo pětistrunné banjo (Zelenáči, KTO a tak). Housle jsem měl už bezpečně zaparkované pod postelí a nechával je tam dlouhé týdny pěkně v klídku odpočívat. Přiučil jsem se taky brnkání na kytaru a mandolínu, ale to jen tak docela malounko, aby bylo s čím si hrát, když nic jiného nebylo po ruce.

Koupit tenkrát v obchodě banjo bylo „trošku“ problém. Česká country byla v té době v plenkách a slušná banja se tehdy u nás skoro nevyráběla, určitě ne ta pětistrunná. Tak jsem si ho udělal sám. Začal jsem na tom pracovat už na ZŠ, načmáral jsem si plánek podle fotek, vnitřek jsem si domyslel (no moc jsem té konstrukci nedal) a během prŮmky jsem to v dílnách dotáhl do celkem fungujícího stavu. Zvuk byl přijatelný, teď už jen najít čas se něco naučit. Noty na to moc nebyly, tak se to dělalo spíš odposlechem.

Jenže pak přišla „rána osudu“ v podobě ztráty kusu ukazováčku pravé ruky. Ufíkl jsem si ho docela smolně na hoblovce při snaze ohoblovat malé prkénko. Tož taková rána to zase nebyla, spíš jen takové upozornění, že si na končetiny mám dávat lepší pozor. Ale s úvahami nad možností stát se špičkovým banjistou byl konec.

Už na horách, na které jsme jeli se třídou asi dva měsíce po úraze, jsem zjistil, že někteří kluci ve třídě jsou taky docela obstojní muzikanti. Hlavně Mirek Hulán, který uctíval stejně jako já country. Navíc se Míra znal s tehdy již skvělým banjistou Vaškem Vackem. Já znal zase šikulu Víťu Zemana který se přiučoval na basu a bluegrassová čtyřka byla hotová. Říkali jsme si EBEN a spolu s některými dalšími spolužáky jsme brnkali po celé středoškolské studium a ještě chvíli po něm. Párkrát jsme byli i na Portě, kde jsme se potkali poprvé i s Jirkou Plockem, tehdy začínajícím mandolinistou, nyní redaktorem Českého rozhlasu v Brně. Pak šel Míra na vojnu a kapela se postupně rozběhla na všechny strany.

Mně bylo hozeno lano jinou brněnskou bluegrassovou kapelou a ta si říkala Vědro. Byla to úžasně pohodová partička vysokoškolských studentů. Nejvíce se mi na ní líbilo to, že se nejenom brnkalo, ale taky poctivě zpívalo. Vícehlasé vokály nám psal podle amerických vzorů starším krůžkařům dobře známý Petr Surý, který se m.j. angažoval jak v bluegrassu, tak ve folkloru. (Polana, Krůžek, Javory, ... a bůh ví co ještě.) Zajímavůstka na tom je, že Petr tu nehrál na basu, jak by se dalo očekávat, ale na doprovodnou kytaru. A taky výtečně, dokonalý rytmický spodek. A taky nám psal české texty. Prostě profík.

S Vědrem jsem to dotáhl až do vojny. Dokonce jsme byli i dvakrát v zahraničí – tehdejší NDR, kde jsme měli takovou malou družbu s Bluegrass Country Ramblers z Drážďan.

Následující vojna byla pro moji muzikantskou maličkost výbornou školou. Podařilo se mi uspět u konkursu do Armádního uměleckého souboru Víta Nejedlého (AUS VN) v Praze a získat tak vojenskou odbornost 965 – zpěvák.

Ano, denně jsem se mohl celý rok věnovat muzice, i když poněkud jiné, než by mě bavila. Ale i tak to byl rok krásný, s dobrými kamarády, s nimiž se dosud jednou za pár let scházíme.

Dokonce jsme měli na rotě i folklorní hudeckou muziku (cimbál nebyl v inventáři AUS–ovní půjčovny nástrojů a taky

nebyl k dispozici žádný cimbalista). Ale ta parta „hudců“ dokázala zdivočit všechny schopné muzikanty k tomu, aby se každý naučil aspoň Montiho čardáš na svůj nástroj. A tak jsme ho tam slyšeli i na saxofon, basu, violoncello, klarinet a další nástroje. Už tady jsem si jasně uvědomoval, že je mi folklorní dění hrozně blízké, ale jaksi k němu zatím nemám moc co říct. Neznal jsem písničky, tance, zvyky, prostě skoro nic.

To jsem si ještě jasněji uvědomil, když jsem se vrátil z vojny a začal chodit do práce. Tam se každé narozeniny kolegů slavily ve sklípku v Tuřanech. Všichni zpívali o dušu a já často koukal a chytal, co se dalo.

Pak jsem změnil místo a zase totéž, ale v jiné partii lidí. A kdo mi dělal mého prvního šéfa v Brněnské Tesle? Nikdo jiný, než Mirek Chaloupka, kterého služebně starší krůžkaři jistě pamatují jako aktivního kontráše krůžkové muziky. Právě na akcích na Teslácké chajdě jsem byl odhalen jako folklorní sympatizant.

Mirek mě pozval na návštěvu k nim domů, že se tam občas scházejí muzikanti. Právě u Chaloupků jsem se tehdy seznámil s Milošem Bulíčkem, jeho ženou Mimčou a dalšími nadšenci (Jaromír Novotný, Mirek Florián, Vlastík Bartoš, Josef Mašek, Karel Páč, ...). Později jsme se začali scházet také doma u Bulíčků. Hrál se Slovácko skoro stejně jako v Krůžku, a tak to byla docela dobrá příprava pro časy budoucí.

S Krůžkem samotným jsem se poprvé setkal na oslavě 80. výročí v Janáčkově divadle. Pamatuji, že to byla sláva velká a že se mi to představení v divadle docela dost líbilo.

Na tom, že jsem na jaře 1989 do Krůžku začal pravidelně docházet, má lví podíl Marta Vašíčková (tehdy taky pracovala v Tesle). Ta mě usilovně zvala na besedy a jiné akce, až jsem její připomínání vyslyšel a na besedu u Ševčíků zašel. Podrobnosti si už moc nevybavuji, ale vím, že na mém rozhodování o tom, zda se stát aktivním členem souboru sehrál svoji významnou roli zájezd do Portugalska. Sám Honza Beránek mě tehdy hodně povzbudil svým sdělením, že na podobné akce moc rád nejedí, protože mu vždycky ukousnou moc z dovolené, kterou raději tráví někde na rybách. Já se o ryby nikdy moc nezajímal a zase se mi víc zamlouvala dovolená „na Západě“ s partou nadšenců pro moravskou muziku a zpěv. A tak se stalo, že jsem s tou partou zůstal i po tom zájezdu.

No, a to je vlastně všecko. V kostce celá historie mého muzicírování před Krůžkem. Dá se říct, že svůj repertoár jsem nezískal – jako většina regionálních primášů poslechem svých sousedů, strýců, tetiček a podobně, ale posloucháním desek, rádia, CD a dnes i videí.

Slovácko pociťuji jako celek. Nemám vyhraněnou oblibu některého regionu či oblasti. Celý život jsem prožil pouze v Brně. Po mamince, která je původem z Vyškovce na Kopicích, se cítím být tak trošku kopaničářem, ale miluju všecko, co voní historií Slovácka.

Nezvyklé melodie kopaničářských písní, sedláckých, harmonii danajů, obrovskou energii zpěvu Kyjovjáků. Na každé slovácké písničce je cosi pěkného. Cosi, co mi stojí za to se přiučit, zapamatovat, poohýbat správně prsty a šířit dál. Tož tak.

Pepa Pokorný

Folklorní akce

Slováček zamířil na Valachy

Šlo tehdy o každoroční prázdninové soustředění dětí ze Slovácku týden před vystoupením na brněnském Mezinárodním folklorním festivalu. Doprovod rodičů i prarodičů byl tentokrát hojný – téměř 1:2. Děti čekaly perné nácvičky, ale těšily se především na nové zážitky i dobrodružství. Začátek však byl krušný. Polilo nás horko, když tetina Pavla (P. D'Ámbrosiová – vedoucí Slovácku, která vše zajišťuje, a je naprosto nepostradatelná) sdělila, že má dle vyšetření na pohotovosti zánět okostice. Nakonec vše dobře dopadlo a teta Pavla přijela na místo jen s malým zpožděním a dokonce přístupná i malému dopingu.

Rekreační středisko „Jelenovská“ u Valašských Klobouk bylo nepřekonatelné – hezké a účelné vybavení se sociálním zařízením na pokojích, přebytek dobrého jídla a především i námi a dětmi nadmíru využitě oba bazény – vnitřní i studený venkovní pro odvážlivce, oba s horskou kojeneckou vodou – způsobily snad všem největší radost. Tentokrát byly účastníky opomenuty pověstné túry do okolí a hlubokých hvozdů, spokojili se jednou společnou vycházkou po hřebenu k Hložecké kapli a překrásným výhledem z výšin hor.

Většina se ve volných chvílích oddávala řádění i plavání v bazénech. Leckterý neplavec (JS) se i naučil plavat pod vedením tety Pavly Procházkové. Soustředění plnilo svůj účel především pravidelnými denními dvoufázovými tréninky, doplněné zkouškami s muzikou umělecké školy ve Střelčicích pod vedením Pavlínky Stankušové. Tyto zkoušky byly zcela jistě ovlivněny pohledem na třífázové náročné tréninky gymnastek Rapidu Bratislava, které snad jakoby byly z gumy při náročných prvcích vrcholové moderní gymnastiky. Naši šohaji a šohajky zapomněli brblat a snažili se, seč jim síly stačily, pod vedením tety Pavly, druhé Pavly, Jitky a Terezky, které učily nejen tance dle dané choreografie, ale i tanečním krokům a správnému držení těla. Nádherné pak bylo nadšení malých frajerek a frajerů při závěrečném vystoupení i pozdější obdiv při vystoupení cvičenek Rapidu Bratislava. Zasloužené úspěchy tak sklízeli všichni.

Zážitků byla spousta: bylo o čem povídat po stezce odvahy, společných večerech her pro děti, při diskotéce, karnevalu

s krásnými a oceněnými maskami, o které se zasloužily starší dívky, které večery úspěšně a s nadšením jim vlastním organizovaly. Často se bez skrupulí přidávali rodiče, kteří tak rychle omládli a sdíleli nadšení svých dětí. Paní Havlíčková ve volných chvílích organizovala ruční práce, tetiny pak páraly a opravovaly kroje, všem patří dík.

Slyšte pak pár perliček:

§ Vendulka obcházela všechny pro podpis na pohlednici do kroniky, a protože nás bylo hodně, požádala: pište malým! Taky jo, KS to vzal vážně, a tak přibyl podpis s malým k.

§ Malý zpěvák JO nebyl tetinou Pavlou pochválen, a to si dovolila moc, odešel s pláčem a exeloval až večer na karnevalu.

§ Jedenapůletý Ondra D. se stal nejukecanějším účastníkem zájezdu.

§ Stezka odvahy fungovala reflexním způsobem: strašidla se sama sebe bála a děti se jim smály.

§ Bývalí velcí Slováčci při večerních přípravách programu na další den vášnivě vzpomínali – ach to ztracené mládí a ty realizované nápady....

§ Malý Mates – svíčková se dělá ze svíček.

§ Malá Janička ohodnotila vystoupení Rapidu Bratislava – obdivuhodné? Ale my tak cvičíme denně při rozcvíčkách! Že to není ono – tak proč bychom to dělali, když už jsou na to jiní lidi.

§ Na základě výběrového průzkumu: líbilo se při pobytu vše jen ne ... ranní budíček.

Po celý pobyt nás provázelo aprílové počasí, což tentokrát nikomu vůbec nevadilo a mnozí je ani nepostřehli.

Na brněnském Mezinárodním folklorním festivalu 2007 byl Slováček jediným vystupujícím reprezentantem Slováckého krúžku v Brně. Je důležité zúčastnit se, a to děti umějí. Přejeme jim do další práce hodně úspěchů.

BRos

Festival v Dijonu

Neděle 26. 8. Dnes vyrážíme na zahraniční zájezd. Ještě ráno se koná poslední nácvik. Pak se rozprchneme. Večer odjíždíme již v 17,55 hod, tj. o 5 minut dříve než je stanoveno, takže nás Zdena stíhá a sponzoruje vinnými hrozny, na poslední chvíli, pod železničním mostem. Následně probíhá tradiční košt buchet, koláčů, vinných hroznů, cukroví, vína, slivovice a bůh ví čeho ještě.

Zájezdu se účastní kmenová muzika, chasa, zpěvačky a 3 kmenoví členové mužského sboru.

Největší zavazadlo do autobusu vleče Marcelka, jde o 50 l batoh "s nezbytnými léky". Její spolusedící tak nemá kde sedět. Jediná Yvona je ochotna ho přijmout na volné sedadlo vedle sebe s podmínkou, že u ní nezůstane na noc. Jedeme do noci přes Prahu a Německo. Zadní část autobusu zkouší zpívat, přední část se pokouší na sedadlech usnout.

Pondělí 27. 9. Autobusem koluje připravovaná storočenka a kronika Krúžku. V poledne se setkáváme na parkovišti s **Rumuny** směřující rovněž na festival do Dijonu. Na poslední chvíli s námi Jarda opakuje píseň Chevaliers de la table ronde (2 sloky o rytířích hodujících u kulatého stolu), kterou mají Francouzi v oblíbě a kterou jsme již zapomněli od posledního zájezdu do Bretaně.

Místo na večeri přijíždíme do Dijonu, díky palubnímu kecalovi a dálnicím, nečekaně brzy, ještě před polednem.

Dijon je hlavní město Burgundska se 151 tis. obyvateli. Má vlastní letiště. Nazývá se městem sta věží. Leží na řece Saona. Nedaleko pramení Seine a teče Loira. Je nejvýznačnějším přístavem Burgundského spojovacího kanálu uvedených řek. Je to město festivalů (folklorní festival o náhrdelník burgundských vévodů se koná 1x za 2 roky a květinový – výstava Florissimo se koná 1x za 3 roky) a rodiště stavitele Gustava Eiffela. Ústřední Palác burgundských vévodů (Palác) obklopuje historické jádro města, které je chráněnou památkovou rezervací. Ve městě je hořčicové muzeum a univerzita z roku 1722. Městem turisty provádí tzv. soví okruh. Skvostem je kostel Notre Dame se sovou (stačí si sáhnout levou rukou a splní vaše tajná přání), katedrála Saint – Bénigne, divadlo Saint – Jean, bílý kostel Saint – Michel a tržiště Halles z 19. století. Nejvíce památek je ze 14. a 15. stol.. Tehdejší Burgundští vévodové z rodu Valois měli větší moc než francouzští králové. Chyběla jim pouze královská koruna. Pocházela z nich i Blanka, první žena našeho krále Karla IV..

Burgundsko nese název od germánských Burgundů, kteří založili v 5. stol. v severovýchodní Galii svoji říši, jež se stala později součástí franské říše a později součástí Svaté říše římské. Po smrti Karla Smělého (1433–1477) bylo připojeno Burgundsko k Francii (přesněji po smrti jeho dcery Marie). Připomínám, že syn Marie Filip Sličný měl za ženu známou postavu z dějin, psychicky nemocnou Janu Kastilskou –Šílenou (její nemoc byla dříve dávána za vzor lásky až za hrob).

Burgundsko má 1,61 mil. obyvatel. O vyspělosti země svědčí fakt, že 2/3 obyvatel jsou zaměstnaní ve službách. Patří mezi 3 nejznámější vinařské oblasti Francie: Oblast Bordeaux (odtud jsou známá červená vína cabernet a merlot);

Champagne se střediskem Reims a Burgundsko (odtud známe např. červené pinot noir, dříve u nás nazývané burgunda, nyní správně rulandské modré a bílé chardonnay).

Zdejší vinice se táhnou ze severu k jihu a jejich střediskem je Beaune ležící na jih od Dijonu. Právě z této oblasti dovezl Karel IV. do Čech vinnou révu, kterou nechal osázet pražské stráně (Královské vinohrady). Na Brněnsku se v tuto dobu vinná réva již pěstovala (první zmínka je z r. 1228). Brněnští měšťané si od krále Jana Lucemburského vymohli zákaz nalévání konkurenčních rakouských vín v době od pitnosti domácího vína až do Velikonoc. Obyvatelé městské části Starý Lískovec si tyto skutečnosti připomínají při každoročním vinobraní, které v úvodu navštěvuje král Jan Lucemburský se svou chotí Eliškou Přemyslovnou.

Město Dijon je slavnostně vyzdobeno. Květinami jsou vyzdobeny nejen domy, ale i mosty a kulačky (křížovatky). Mezi květinami je vidět i užitkovou zeleninu, jako je brokolice, okrasné zelí, okrasná kapusta apod. Našimi průvodkyněmi se stávají Lisa a Julie. Výborné ubytování je v univerzitních jednolůžkových kolejích s umyvadlem, bidetem a venkovními žaluziemi na kolejích v západní části města.

K obědu máme rajčata v dresinku, sekanou, pečivo, plísňový sýr (bez sýru stejně jako bez červeného vína a minerální vody se ve Francii neobejde žádný oběd či večeře) a broskev.

Sídlo festivalu se nachází v gotickém sklípku ze 12. století ve středu města. Starosta právě poobědval s Bělorusy. Přišli jsme ho pozdravit písní o víně a francouzskou písní o rytířích.

K večeři je mj. pórek, filé s těstovinou (vrtulemi), puding, hruška.

Uvítací večer se koná v civilním oblečení, v hale, s ukázkami zábavy zúčastněných souborů. Připomenuli jsme si z minulých festivalů, že panamská (ale i kubánská) děvčata umí překrásně vrtět zadní částí těla. Bohužel další dny v jejich širokých karnevalových kostýmech již nebyl žádný pohyb vidět.

Úterý 28. 8. Ke snídani budou po celou dobu pobytu vždy 2 housky, máslo, marmeláda (meruňková, švestková, jahodová, třešňová), 2dl juice, mléko a po zalití káva, kakao nebo čaj. Dopoledne se koná nácvik.

Tříhodinový oběd, na přání pořadatelů se zpěvem (zpěv táhnou přirození vůdci pěveckých skupin primáš, Eva a Mírek), je v domově důchodců. Na přípitek se podává kir. Jde o míchaný nápoj z cassisu a vína v poměru 1:4. Jeho autorem je bývalý vikář, později kanovník města Dijon Félix Kir (1876 – 1968), hlasatel porozumění mezi národy. Když přijímal na radnici cizokrajné návštěvnice, stěžovaly si, že burgundské víno je málo sladké. Proto jim začal přimíchávat do vína cassis. Cassis je likér s 15–20 % alkoholu (sladké lepidlo z černého rybízu). Použije-li se šampaňské víno s cassisem nazývá se nápoj kir royal.

K jídlu bylo hovězí po burgundsku – na červeném víně, šneci, 4 druhy sýrů, cukroví a hruška. K pití nezbytné víno a minerálka. Pak následovalo 0,5 hod vystoupení v místní knihovně, kde se zvuk pěkně rozléhal tak, že si některé babičky zakrývaly uši.

V knihovně jsem obdivoval časopisy, které obsahovaly na všech stranách téhož článku stejný obrázek, aby čtenář při otočení stránky nezapomněl, o čem vlastně čte!

Obědem jsme se dostali do zpoždění, a tak polovina účastníků odjíždí na výlet do vinného sklepa bez převlečení. Zdejší odrůdy vína jsou pojmenované podle vesnic. Vedení je nízké, traktor jezdí nad sazenicemi. Vinohrady jsou kamenité a vinaři z kamenů budují hraniční zídky. Na rozdíl od nás zdejší vinice netrpí nálety špačků (špačci se zde nevyskytují)! Cestou ještě nakoukneme do Clos Vougeo (zámeček obklopený vinicemi) a zapíváme si na nádvoří u studny, kde se to pěkně rozléhá.

Naším cílem je pronajatý vinný sklep Jardova známého, 81 letého vinaře Fribourga ve vesnici Villers la Faye.

Ochutnáváme bílá, růžová a trpká červená vína. Zpíváme našim hostitelům. Zájemci nakupují žádaná vína, takže se na večeři dostavujeme se značným zpožděním.

Středa 29. 8. Snídaně a dopoledne nácvik jako obvykle. Slavnostní oběd je ve štábním gotickém sklípku, s předsedou a místopředsedou festivalu a místostarostkou Dijonu. Každý má na stole drobný balíček – dárek z místních produktů, jako jsou hořčice, cassis, antiperle apod. Došlo i na slivovici a starosta na oplátku nabízí Cognac. Na oplátku za naše písně a tance místní předvádějí svou lála znělku doprovázenou potlesky a otáčením zápěstím.

Po obědě jsme odjeli na radnici do místní části Plombiers, kde se konalo krátké vystoupení v uvítací místnosti a malé obcerstvení s kir royalem. Zde debutovalo na veřejnosti mužské pěvecké duo Mírek a Lojza.

V nedalekém kulatém sále nás čeká nejdelší (2x45'), vyčerpávající vystoupení. Následná večeře byla za celý pobyt daleko nejpestřejší (nedalo se vše ochutnat), složená z toho, co naši příznivci přinesli. Na rozloučení zazněla opět místní znělka.

Čtvrtek 30. 8. Obvyklá snídaně a krátký nácvik. Návštěva domova důchodců a opět oběd se zpěvem. Hlavním chodem je kuře po burgundsku.. Po obědě je vyvolán kuchař a vyslechne si zasloužený potlesk. Následuje vystoupení v přílehlé kapli.

Odpoledne se přesouváme do nové haly Zenith pro 8,2 tis. diváků na zvukovou zkoušku. Je tu obrovské jeviště, kde se zcela ztrácíme. Během festivalu se s použitím závěsů využívala asi 1/3 hlediště. Hlediště samo pak bývalo naplněno asi z poloviny.

Další vystoupení se koná na náměstí s pódiem před bankou Credit Lyonnais, na závěr zpíváme píseň o rytířích.

Jde se na prohlídku starého města, ulicemi s hrázděnými domy z 15. století ke katedrále Notre Dame s osahanou sovou na zdi.

K večeři je hlavní jídlo sekaná. Někteří účastníci zahajují před večeří hladovku, neboť se nemohou vejít do svého kroje.

Pátek 31. 8. Snídaně, nácvik jako obvykle. Oběd v domově důchodců opět se zpěvem. Střídáme se s místním zpěvákem – důchodcem. Hlavním chodem jsou růžoví raci a krevety. Oslavujeme kuchaře, jímž je dobře rostlý černoch. Dívky ho líbají a má i taneční sólo. Do tance se zapojuje i 96 letá tanečnice. Odpolední vystoupení je venku v parku při rušné silnici se zastávkou autobusů a pracujícími asfaltéry. Na závěr zpíváme píseň o rytířích.

K večeři je mj. sekaná, žlutá rýže a hruška.

Prvního soutěžního večera v Zenithu se účastní místní soubor, Bělorusi, Panamci, Bulhaři, my a Jihoafrická republika (JAR) – s černou kopí zpěvačky Jitky Zelenkové.

Tanečníci musí na příkaz stárka absolvovat vystoupení bez alkoholu (vynahradili si to v noci). Jako jediný soubor máme muziku v tradiční přední části jeviště, ostatní muziku hrají ze zadní části jeviště. Takto neslyšíme odposlechy. Dle Jardy dohlížejícího na osvětlení a nazvučení se při vystoupení mírně rozjela muzika se zpěvem, ale sóla byla bez chyb. Po vystoupení se koná nezbytné focení s cizími soubory (Panama, JAR).

Sobota 1. 9. Snídaně je obvyklá. Dopoledne věnujeme nákupům v obchodních střediscích.

Po obědě je 15' vystoupení před Palácem. Jeden z domácích souborů předvádí s velkým úspěchem znělku a zpívá píseň o rytířích (hned 8 slok).

Po převlečení je večeře, mj. sekaná se špagetami a karamelový jogurt.

Navštěvujeme druhý soutěžní večer v hale Zenith. Vystupuje místní soubor, Rumuni, Kubánci, Kypřané, Chorvaté, Číňané (v první části programu předváděli rozkvetlou louku a zanechali na mne největší dojem propracovaností choreografie, ve střední části melodií písně "Rolničky, rolničky" slavili patrně již Vánoce).

Při zpáteční cestě na ubytovnu jsme nacvičovali píseň Při trenčanské bráně na nedělní mši.

Neděle 2. 9. Po snídani jsme ve svátečních krojích odjeli do katedrály. U vchodu nás vítali dudáci. Mše byla ve francouzštině se zlomky kázání anglicky. Probíhalo svěcení chleba. Každý ze souborů se během mše představil. My jsme sborově zazpívali, JAR dokonce 2x (zpívala nejkultivovaněji). Z katedrály nás vyprovázeli trumpetisté.

Na rozloučenou se konal slavnostní společný oběd (meloun, rybíz, zmrzlina, 5 druhů sýrů, jehněčí na kari) v hale s vystoupeními zúčastněných souborů. Soubor z JAR, pro nás nepochopitelně, nepožil k obědu vína.

Odpoledne se konal průvod městem. Obě naše průvodkyně byly oblečeny v hornáckých krojích.

Ke 12-ti vystupujícím souborům se přidal polský a portugalský soubor z Dijonu. Za námi šel soubor z Dijonu a za nimi Kubánci, kteří nás svými bubny hravě přehlušovali.

Po průvodu se před palácem konalo vyhlášení výsledků: Ve stylizovaném folkloru zvítězila Kuba před Panamou a Čínou. V tradičním folkloru bylo pořadí Rumunsko, JAR, Kypr. Cenu diváka (města Dijonu) získala JAR. Dijonský soubor dostal cenu za udržování místních tradic, bulharský soubor za udržování tanečních tradic (předváděl svatbu stejně jako my a Chorvaté).

Podle neoficiálního hodnocení jsme měli méně tance, na který byl kladen důraz, než vítězové. Oficiální hodnocení neznáme.

Po večeři se konal závěrečný galakonzert vítězů v Zenithu. Většina účastníků našeho zájezdu spala, a tak jsme o přestávce odjeli na ubytovnu.

Pondělí 3. 9. Ve 4,00 hod vyhlášen budíček. Nastává loučení s průvodkyněmi a místopředsedou festivalu Pierrem. Tentokrát se nezpívá, abychom nevzbudili ostatní soubory.

Jede se přes Strasburk.

Strasburk je hlavní město Alsace na východě Francie. Sídlí v něm Evropský soud pro lidská práva, Rada Evropy a Evropský parlament. Historické jádro (Petite France) při řece Ill je v seznamu světového dědictví UNESCO. Jako specialitka se zde podávají husí játra. Má 253 tis. obyvatel a byl založen roku 16 n.l. Římany. Od roku 762 je sídlem biskupů. Roku 1681 jej Ludvík IV. připojil k Francii. Roku 1792 zde G. J. Rouget de Lisle složil píseň "Válečná píseň rýnské armády", která se stala pod názvem Marseillaise hymnou Francie.

Parkujeme poblíž mostu s bezdomovci ubytovanými pod ním. Mosty, ulice i domy zdobí květiny.

Jdeme na prohlídku nedostavěné gotické katedrály Notre Dame (stojící na pilotech s astronomickým orlojem a kamenným betlémem uvnitř, má výšku 140 m) a starého města Petite France.

Po prohlídce města vjíždíme přes rýnský plavební kanál a Rýn do Německa. Po celý průjezd Německem prší. Novinkou je, že po zaplacení WC dostanete stvrzenku, jež je ceninou a můžete za ni nakupovat.

Ženský sbor úspěšně směňuje stvrzenky za limonádu, a tak vzniká důvod k opětovnému zastavení. Byla to zřejmě dobrá volba, neboť to ženskému sboru zpívalo až do Brna.

VL

Zájezd Slováckého krúžku do francouzského DemIJONU

59. Mezinárodní folklorní festival ve dnech od 26.8. do 3.9.2007

Tak jsme se konečně dočkali a došlo k realizaci záměru, jemuž základy dal již před rokem 2001 bývalý starosta krúžku, nedávno nás opustivší Jenda Krist. Festival v DIJONU se koná každý druhý rok a jeden z dřívějších možných termínů nám unikl pro jiný námi již jinde nasmlouvaný zájezd a v roce 2005 v DIJONU byla košická ČARNICA. U letošního zájezdu se začalo tlačit na pilu na konci loňského roku a díky osobní známosti a kontaktům Jitky Brešové s vice-presidentem festivalu panem **Pierrem BERTHAUDEM** to, jak se říká, klaplo!

26. srpna 2007 – neděle: Přípravy k odjezdu vrcholí, po mnoha peripetiích se společným zkoušením taneční kupiny, ženského sboru a zpěváků – individualistů se schází osazenstvo autobusu ráno na Charbulově ulici k jediné a z zároveň poslední společné prázdninové zkoušce. Projíždí se soutěžní program, v předsálí se hromadí kufrы a ostatní osobní zavazadla účastníků a probíhá poslední chystání rekvizit a hlavně zásob vína na cestu tam i zpět. Krátce kolem poledne se všichni rozcházejí aby si po dobrém obědě krátce zdřímli a načerpali dostatek sil na očekávanou namáhavou cestu. V podvečer se skutečně všichni scházejí jak bylo deklarováno v 17,00 hod. a autobus též přijel načas. Vítáme se s našimi kmenovými řidiči Františkem Kroupou a Zdeňkem Masopustem. Kluci jsou furt stejně usměvaví, jen Zdenovi poněkud ubylo vlasů po stranách jeho umně udržované lysinky... Nakládání probíhá vcelku úspěšně, i když není přítomen náš osvědčený busmajstr Jirka Macháček. Ukázalo se, že v našich řadách vyrůstají noví talenti na nacpávání zavazadlových prostor autobusu. Poslední tradiční snímkování proběhlo poněkud v chaotickém shonu, ale ukázalo se jak je od posledních zájezdů (loni do Bosny a Hercegoviny a letos na karneval do Itálie) nepostradatelná drážní trubka vedoucího zájezdu a traťmistra Ujo Faja. Poslední záblesky fotoaparátů se odrazily ve smutných očích kolem postávajících pozůstalých, poslední sbohem a šáteček a výprava francúzsko-demižónská vyrazí na cesty. Avšak nastojte! Stalo se něco v dějinách zájezdů krúžku doposud nevídané a neslýchané... Autobus vyjíždí před stanovenou dobou odjezdu. Do 18-té hodiny chybí ještě cca 7 minut a my odjíždíme!!! Zřejmě asi proto, že s námi nejede Jenda Privarčák.... kterého drží doma Kristýnka na manželské oprati! Jaké štěstí, že jedeme doprava směrem na Olomouckou... jinak bychom se nepotkali přesně k odjezdu přibíhající Zdenou Kristovou přinášející ještě tolik potřebnou fěrtůšku.

A jedeme – přes Brno na dálnici do Prahy. První čurací zastávka je před Prahou na odpočívadle ještě před setměním. Další je poblíž pražského letiště, kde již za tmy sledujeme jak to frčí na přistávacím koridoru letiště. Dvanáct letadel za sedmáct minut – to byl fofr! Obchvatem kolem Prahy se stáčíme na Beroun a dále kolem Plzně na Rozvadov. Po přejezdu hranic v průběhu noci jedeme směrem na Norimberk, Heilbronn, Karlsruhe a kolem Strasbourgu na jih.

27. srpna 2007 – pondělí: Za ranního kuropění stojíme na odpočívadle poblíž města **Moulhouse**. Přestávka je spojena se snídaním z vlastních zásob a kafováním u autobusového baru. Ukazuje se že bude pěkný den – ranní červánky to dosvědčují. Dopito a jedem.

Kolem již francouzského **Besanconu** se blížíme k **Dijonu**, před kterým zastavujeme na odpočívadle k poslední pauze na cestě. Nálada, která je celou cestu výborná, neb byla klidná a nerušená neustálým drhnutím šmytce o struny (?) se zvyšuje. Muzikanti vytahují z obalů i svoje nástroje (...) a začínají hrát – chasa i zpívat. Zpovzdálí nás sledují jacísi snědí výletníci, z nichž se vyklubají členové rumunského souboru **PLAIURILE OLTULUI** ze Slatiny (pochopitelně rumunské). Kvality zpěvu při našem nacvičování „Chevaliera“ je zřejmě hodně nabudili jak se později ukázalo, maximálním výkonům, při vystoupení v Dijonu...

Zhruba po desáté hodině díky navigační paměti Jitky a palubní GPS se dostáváme do prostoru studentského městečka v **Cité Universitaire Mansart** a jsme ubytováni v pavilonu **NEVERS** na prvním a druhém podlaží. Společně s námi zde jsou ubytováni ještě přátelé z čínského souboru z provincie **Jinnan** (to je kousek pod Šanghají... jak jistě víte...)

Vítá nás viceprezident festivalu Pierre a představuje nám naše hostesky:

- dominantní svým vzhledem – robustní **Julii Trinelovou** z Chambeire a
- dominantní svým vystupováním – drobnější **Lízu Bognonovou** z Maconu

Tito všichni tři jsou ubytováni s námi na prvním patře a stávají se nedílnou součástí naší komunity. Po zabydlení se a uložení věcí odjíždíme na připravený oběd, který se podává v **salle Devosge**. Autobus je zaparkován v blízkém okolí na **Rue Pierre Prudhon**. Obědy a večere jsou podávány všem účinkujícím souborům společně v jednom velkém sále. Obsluha je milá a vzorná (až na poslední den, ale o tom co se stalo vám jistě podá vyčerpávající informaci Eliška)... ceny nejsou mírné – ty jsou zcela nulové!

S plnými žaludky se přesouváme k autobusu a později přes křižovatku naproti ke středisku festivalového komitétu – do **Cellier de Clavaux**.

Zde nás má očekávat a přijmout prezident festivalu pan **Dominique Galland**. Ale jak se ukázalo, čekáme my na něho, neboť on si mezitím bužíroval s členy běloruského souboru v místním prefektáři restaurovaného gotického kláštera. No, nakonec přijal vedení našeho souboru, a dal mu ponaučení jak se chovat v takové metropoli jako je Dijon. Fajo mu uctivě poděkoval za vlídné přijetí a péči o naše zdraví a bezpečnost a pozval ho na čerstvý vzduch, kde měl pan prezident možnost shromážděným na schodech krúžkařům pokynem své ruky dát najevo jak je má rád... Vděční krúžkaři mu zato na oplátku zamumlali písničku o rytíři Chevalierovi, přičemž bylo vidno a zřejmo jak se pan prezident lehce zasmušil či zasníl...?

Nedal však na sobě nic znát a pozval nás na večerní společný seznamovací večer všech souborů v kongresové hale –

Palais des Congrès – což bylo akceptováno hromovým „Živijó, živijó, živijó ...“

Již na večeři, předcházející seznamovacímu večírku jsme si vzali korporativně naše bleděmodrá trika, neb jsme očekávali, že je možné, že zábava může dopadnouti tak říkajíc „v bleděmodrém ... Ale ne. Společný večer byl velmi družný.... Lidičky jak ty Panamky a Kubánky vrtěli těmi zadečky, to vám byla nádhera... I naše některá děvčata se snažila jím konkurovat ... A Mirek Miška ten údivem málem „padnul na prdel“ ... No, bylo to holaj duša peklo horí ...! Po návratu na koleje mnohým účastníkům zájezdu tak silné dojmy nedali možnost usnouti a tak se jaksi spontánně oživila tradice zájezdové světnice –tzv. „ 15 „ ! A bylo po spaní!

28. srpna 2007 – úterý : Na druhý den spaní nespání, všechny své vyspané či nevyspané ovečky Jirka Kroulík nekompromisně krátce po deváté hodině nakomandýroval k dopolednímu zkoušení programu. Vždyť nás čekalo první vystoupení Krátce před polednem po malém bloudění ulicemi v předměstské části **Fontaine les Dijon** jsme zastavili na **Rue de la Confrérie** v pavilonu pro starší i přestárlé občany vedeným pod označením **Nymphéas 30**. Přijeli jsme na žádost pořadatelů festivalu v krojích a také v nich jsme zasedli ke společnému obědu o mnoha chodech a množství pokrmů různých chutí i barev. Aji takové malúčké šnečky jsme papali. Aby stařenkám a pár stařečkům jídlo lépe klouzalo do krku, tož jsme jím v průběhu oběda zpívali i hráli. Po obědě místo siesty bylo v improvizovaně upraveném sále konáno představení části našeho programu. S plnými bříšky jsme zpívali, tancovali ... No rozhlasový Hajaja by měl s nás radost .. Víte staří lidé mají obvykle potíže se spánkem, ale zde se nám podařilo některé s přihlížejících uspat ... Probudit je mohl snad jedině Metúdek, který ač tancoval Bobkovníky s rožněm v ruce, mohl, jak později říkal, co chvíli na ně hodit šavli ...! Napočítal jsem celkem 35 užaslých – úžasných diváků! Potlesk na závěr byl srdečný a nám milý.

Protože nám vybyla trocha času, tak Ungermanů Jaroušek vyjednal na podvečerní čas návštěvu privátního vinařství jižně pod Dijonem. Jeli jsme po vinařské stezce na silnici D 974 přes **Nuits St. Georges** až do vesničky **Villers la Faye** k panu **Domaine Fribourgovi**. Cestou jsme se zastavili na malém zámečku uprostřed vinohradů, kterým se tu říká „šató“, kde bylo umístěno malé vinohradnické muzeum. Dostalo se nám té možnosti býti vpuštěni na nádvoří tohoto zámečku a to zcela bezplatně díky osobitému šarmu duchovního otce tohoto našeho malého výletu. Byla zde velmi dobrá akustika a tak jsme si zplna hrdla zazpívali, což kvitovali s povděkem přihlížející návštěvníci.

Starý pán nás uvítal jak jinak než již nakrájeným sýrem na drobné kostičky (jak mazané !) a my jsme mu na oplátku předali pár lahváčů – samozřejmě vína, jak jinak, od Jaryna Nešpora. Ač moc fracouzsky nerozumím jedno mi bylo jasné, že jsem slyšel jak pan Fribourg si pro sebe,ale zcela pro sebe aby ho nikdo z nás neslyšel, dojatě mumlal: " „konečně si vychutnám kvalitní víno, ty moje bryndy už se mi zajídají (či zapíjejí – už nevím).

Jarda nás před návštěvou vinařství zapřísalal : „, proboha, děcka něco si tam kupte, ať to není tak zjevné, že jsme Češi ...“ Udělali jsme jak jemu, tak i panu Fribourgovi velikou radost... Odváželi jsme si od něj devět kartonů různých vín za celkovou cenu **287,90 EUR**. Myslím si, že starý pán má letos už vystaráno...

Na odloženou večeři v salle Devosge jsme se dostali krátce po osmé hodině večerní a pak jsme šupajdili na koleje kde byly na „**patnáctce**“ ještě dozvuky toho dne...

On totiž Martin Horký oslavoval svoje třicátiny. Dostalo se mu nepočítaných „gulí“ z nafouknutých barevných balonků a hlavně od našich dívek obdržel krásné erotické boxerky. Martina to značně dojalo a tak nám na stole započal předvádět stylizovaný striptýz kontaktního úředníka s evropskými fondy ...

29. srpna 2007 – středa : Celé dopoledne, byť částečně proložené sebevzděláváním v umění tanečním a pěveckém bylo prochnuto mírným napětím z očekávaného společného oběda s představiteli města Dijonu a prezidentem festivalu.

Naši čínští sousedé ráno, tak jako každý jiný den neopomenuli provádět svá ranní kondiční cvičení tai-či za doprovodu hromových úderů jejich bubeníka. Pro nás zajímavý pohled z oken lze doložit nezapomenutelným výrokem Martina Zichy: „ .. nepochopím jak takové malé prdýlky můžou přivádět na svět každoročně tolik milionů občanů světa ... „, Tolik Martin Zich.

V poledne po zaparkování autobusu na obvyklém stanovišti na Rue Pierre Prudhon, jsme tedy zasedli k bohatě prostřeným kulatým stolům v reprezentačních prostorách Cellier de Clairvaux.

Zástupce primátora velkého Dijonu, vedoucí místního odboru kultury, kteří zastupovali radnici, pan prezident festivalu, Pierre s manželkou a ještě pár festivalových bafuňářů – nám dělali milou společnost při opulentním banketu.

Samozřejmě nejprve jsme absolvovali několik vzletných vítacích proslovů, děkvných odpovědí a vzájemných šmahlovacích komplimentů. To je slušnost a velí tak tomu etiketa mezilidských vztahů.

Protože jsme na přání festivalového výboru došli na oběd opět v krojích a tentokráte ve svátečních, měli jsme oprávněné obavy aby při očekávaném bužírování nedošlo k jejich úhoně ... Zbytečně ! Pozorní hostitelé nám nachystali poměrně velké bryndáčky, které jsme , každý jednotlivě, dle svých fyzických dispozic použili ...

A zase se jedlo, zpívalo i tancovalo! Od pana prezidenta jsme obdrželi velkou salátovou mísu z alpaky – prý je však na víno. Dále k zahození není vývrtka s velkým držadlem ze samorostu a což bylo kuriozní, malá kovová koštovačka na víno,tvaru jakési to misky na srkání, taktéž z alpaky, velice nezvyklého tvaru.

Okolo sedmnácté hodiny odpolední jsme přešli na předměstí Dijonu do **Plombières-les-Dijon** kde v sále na radnici nás čekal místní pan starosta **Jacques Fouillot** se svojí paní, několika radními a místní zvědaví obyvatelé. Situace byla jako vystřižená ze starých dobových filmů ...

Na jedné straně sálu stáli hostitelé na druhé straně my hosté a mezi námi dominoval dlouhý stůl s rozloženými

pistolemi – samozřejmě vína na přípitek.

Po všelijakém řečnování a vzájemných lichotkách začala bezuzdná palba přípitků jak z jedné strany, tak ze druhé ... Tento duel vyšel nerozhodně!

Tanečnice vykroužili dívčí hry, Pepa zahrál a chlapi se pokusili o jakýsi zastrašující sborový zpěv, který však naháněl hrůzu asi jen nám samým ... Naším hostitelům však přišel k smíchu, neboť se smáli a tleskali našemu pokusu ... A to už jsme se přesunuli do místa koncertního vystupování v sále s jevištěm a vysoce čnicím stropem pyramidálního tvaru. Odpovědnost za kvalitní vystoupení padala na mnohé z nás a na některé ještě více ... Luděk to poněkud nezvládl a když nebyly jeho věcné připomínky zřejmě dle jeho názoru akceptovány, demonstrativně odešel si sednout do autobusu, kde dle zlolajných jazyků seděl po dobu koncertu i následné večeři ... nevím co je na tom pravdy, ale jak bylo Fajovi řečeno, tak je zaznamenáno ...

Vystoupení se skládalo ze dvou částí cca po 45 minutách. Publikum bylo velmi vnímavé, vystoupení mělo ohlas a dostávalo se nám pěkného potlesku. Na konci vystoupení dokonce skandovaného ... Škoda, že tam neseděla mezinárodní jury – určitě by změnila své názory na letošní účastníky festivalu!

V řadách diváků seděla i paní **Eva ze Žabovřesk**, která zde prý žije už bezmála 27 let. A nástojte! Dle jejího sdělení Fajovi, prý chodívala k nám na besedy u cimbalu, které se konávaly ještě na Šilingráku. Fajo si všiml, že zpívala si společně s ním písničky k Podšablím ...

Po vystoupení následovala společná večeře – a tá teda byla ... Pan starosta určil, že místo vstupného, každý divák donese něco dobrého na zub z domu. A tak se tu sešlo salátů, sýrů, mořských dobrot, pečinek a napečeného nepočítaně. Někdo zobal a někdo jel jak líšeňská firma SAKO. Vid' Marcelko ? Jen si vzpomeň !

30. srpna – čtvrtek : Ráno nás přivítalo sluníčkem na jasném nebi. Čekalo nás vystoupení, nad míru pro nás nezvyklé – opět v domově důchodců či penzionu pro přestárlé na ulici **de Gray v Dijonu**. Mělo neobvyklý název **Maison de L'Espérance**. Vystupovali jsme jakési to kapliče, která je součástí penzionu. Penzion byl moderně vybudovaný, prostorný, vzdušný a velmi prosvětlený. Oběd opět složený z mnoha chodu byl výtečný. Originál jídelního lístku je uložen ve Fajově kronice Slováckého krůžku. Samozřejmě, že se dostalo místním šéfkuchařům patřičného uznání. Po vystoupení souboru v uvedené kapliče jsme přešli do kulturního stánku **Zénith**, kde měla proběhnout jevištní zkouška. Těžká byla domluva s režisérem soutěžního programu. Mikrofony byly jak jinak nainstalovány vzadu za prostorem na vystupování, což vyhovovalo všem souborům ale nám pochopitelně ne. Naše odlišnost v tomto směru proti zvyklostem v zemích EU i Balkánu by jistě byla vlídně akceptována panem prezidentem Klausem ale nebyla panem režisérem. Naše naděje, že se nám ho podaří přesvědčit aby přeinstalovali pro nás ty nejnuitnější mikrofony dopředu na rampu, pohasínaly a myšlenka na úspěch v jednání byla černější než jeho pleť ... Byli jsme nuceni značně improvizovat v úpravách scénické realizace našeho soutěžního pásma : Svatba na Hornácku. Fajovi se z toho všeho pod tíhou odpovědnosti za výsledek tak klepaly kolena o sebe, že i šoféři znejistěli, když cestou na parkoviště nemohli přijít na to, co že je to za nezvyklý zvuk v jindy tak příjemně předoucím zvuku motoru autobusu.

Po zaparkování na obvyklém místě v ulici Pierre Prudhon jsme se pěšky přesunuli kolem městské tržnice na náměstíčko **Place de Fracois-Rude**, kde se konalo krátké vystoupení před kašnou a kolotočem ...

Po vystoupení jsme si prošli jsouce vedeni Jitkou Brešovou starými uličkami Dijonu, kolem kostela s oleštěnou moudrou sovou na opěrném pilíři kostela. Kdo mohl tak si na ní sáhnul a něco si přál ... Cestou na koleje nás Jitka nabádala k rádnému odpočinku před náročným dalším dnem.

31. srpna – pátek : Opět bylo jasné počasí, ale jasno v našich hlavách zřejmě nebylo. Jedno jsme jasně věděli – že nemáme zcela vyjasněny některé detaily našeho soutěžního pořadu v aplikaci na ohromné jeviště v **Zénithu** ...

V důsledku uvedené jsme tedy osadili „buzerplac“ mezi naším pavilonem a jídelnou **Mansart** a trénovali prostorové zvládnutí koncertního prostoru... Ale jenom do jedenácti. Protože nás čekal zase objednaný oběd v penzionu pro starší a přestárlé ve **Foyer les Begonias** na ulici 44 Bd de l'Université – no v podstatě kousek od našeho ubytování za rohem. Výtečný oběd o mnoha chodech se tradičně protáhl, na závěr jsme děkovali Mistru kuchaři, který byl vytočený ze skutečnosti jak ho Kačenka vytáčela v tanci ...

Odpolední pauzu před soutěží si každý naplnil po svém. Poslední úpravy krojů a jejich doplňků, individuální i ve skupinkách společné prozpěvování, či vrzání na hudební nástroje – to vše bylo průvodním jevem zvyšující se hladiny adrenalinu v krvi nás všech. Krátce před osmou hodinou večerní jsme vyrazili po bulváru WC (Winstona Churchilla) do kulturního paláce Zénith.

Vedle našich šaten byli ubytováni Bělorusové, pro chodbě běhali jihoafričtí Křováci, zmatků bylo tak říkajíc nad hlavu. Hlavně zase s technikou. Nic nebylo dle dohody připravené !!!

A ani se nikomu z obslužného personálu nechtělo dle našich požadavků nic upravovat. Bylo to těžké handrkování ... Úžasné bylo, že Vlád'a Novotný i Kačenka Němcová našli mezi jihoafričany své vzdálené příbuzné, jak je vidět na přiložených fotografiích ... Že je tomu tak potvrdily jejich **DNA (Dokazatelné Nespecifikované Aberace)**.

Zřejmě příčiny jsou v dávné minulosti, kdy vzdálení příbuzní Vládíka a Kačenky, emigrující po Bílé hoře společně s Moravskými bratry do Jižní Afriky tam zapustili nejen kořeny, ale i své sémě ... Samozřejmě následný evoluční vývoj jedinců v naprosto odlišných životních podmínkách, vedl k rozdílnostem a odchylkám (aberacím) – jak je vidno a zřejmo – například u Vládíka je to značný rozdíl v tělesné výšce oproti jeho vzdáleným sestřenkám, daný především kvalitou výživy mnoha generací ... V Africe jenom sarančata, plazi, mlži, a tak. ... Zatím co na Moravě to byly samé

zabíjačky, husičky, slivovička a tak... Naopak Kačenka ta nemá tak velký pupík jak její vzdálení bratrance. Ovšem, Kačenka to jistě může napravit, ale Vláďovy sestřenky ty už né ... Myslíme si, že jsme vystoupení vcelku zvládli. Nebylo zjevných nedostatků v našem vystoupení, kiksů, či chybných nástupů ... A publikum – to nám vděčně tleskalo ... Těžko říci či za výkon, nebo k odchodu Ale tleskalo !

1. září 2007 – sobota : Dopolední volný čas jsme naplnili nákupy a jak jinak než v **Carrefouru** ! To co by se nám doma zdálo poněkud drahé, tak zde za EURa to bylo za hubičku. Jaksi jsme nevnímali měnový kurz a tak jsme utráceli ... Hlavně za sýry, abychom si vylepšili atmosféru na zpáteční cestě autobusem domů.

Po obědě do 16.00 hod. to bylo tak lážo – plážo, ale potom jsme mazali na vystoupení na **Plaza de la Libération**, které začalo tak kolem 17.00 hodin. Na malém jevištiátku, už bez stresu jsme si zazpívali a zatancovali, což sledovalo blíže neurčené množství diváků kolem malé kašny tu stojící ...

2. září 2007 – neděle : Čekal nás hektický den ! O půl deváté jsme odjeli, v krojích do Dijonské katedrály. Autobus parkoval na rue Mariotte.

V katedrále proběhla ekumenická mše. Martin Horký stál s ostatními vlajkonoši za oltářem, my jsme seděli v předu po pravici děkana jak ten lotr co byl po pravici Krista Pána ... Náš svatební pár přinášel s ostatními zástupci souborů obětiny v koších. Za to se mu dostalo požehnání ... Každý soubor přispěl zpěvem nebo hrou na nástroje k pořadu mše. A my jsme zpívali o tom jak při Trenčanské bráně stojí koně vrané ... A bez muziky ... jen tak !

Z kostela všichni účastníci vyšli průvodem kolem stojících demižoňanů ke svým autobusům, které nás odvezly na slavnostní banket všech účastníků 59. Slavností vína. Ten se konal ve veletržním paláci – **Palais des Expositions**.

Byla to obrovská hala, s dlouhými stoly, které se prohýbaly jídlem a pitím pro cca 600 strážníků. Během banketu jednotlivé soubory přispívali svými vystoupeními k obecné zábavě. Naše muzika zahrála straňanské a naši tanečníci a tanečnice vzali do kola ostatní kolem sedící... Ke konci oběda, zřejmě abychom rázně vykročili do průvodu nám přišla zahrát řízná dechovka – **La Splendeur Napoléennienne** !

Průvod městem se šinul po bulváru **de la Trémouille** přes náměstí **Place Saint Bernard** (kde byla tribuna s organizátory festivalu) , ba bulvár **de Brosse**, náměstí **Darcy** po ulici **de la Liberté** na náměstí nám již známé – **Place de la Libération**. Zde průvod končil a kolem osmnácté hodiny tu měli pořadatelé vyhlásit výsledky soutěže.

A k tomu také zde došlo. Výsledky jsou v kronice uvedeny na samostatném listě. Ač jsme si navzájem drželi palce, abychom se večer nedostali do gala koncertu, přece jenom bychom nějaký ten metál s sebou domů vzali ...

Ale, zřejmě pořadatelé byli zásadoví : nechcete večer vystupovat – tak vám nic nedáme! A také nedali ...

Večer, po večeři, jsme se byli podívat na gala koncert vybraných (a také odměněných souborů), ale po přestávce jsme po většinovém hlasování jeli na koleje – balit si zavazadla.

A trochu si zdřímnout.

3. září 2007 – pondělí : Ráno po čtvrté hodině jsme vstali, zavazadla naložili, s našimi hosteskami **Lízou** a **Julčou** rozloučili a taktéž i s naším místním mecenášem vicepresidentem festivalu **Pierrem Berthaudem**.

Do autobusu po třetím zatroubení nastoupili a do domova vyrazili ...

Po cestě před desátou hodinou dopolední jsme se zastavili ve **Štrasburku**, kde jsme si prohlédli místní katedrálu Notre Dame s věží 142 metrů vysokou. Obešli ji a prolezli středověký střed města tzv. **Petit Male**. Potom jsme tak přes půl hodiny čekali na zatoulavší se nám dvojici Tomáš Kubín a Jana Lojková a načež už skutečně vyrazili domů ...

Dvě hodiny po poledni nám začalo poprchat, nebe se zatáhlo a přšelo a přšelo a chvílemi i pak lilo ... Do Brna jsme šťastně dorazili kolem jedenácté v noci.

P.S. Medaili si sice nevezeme, ale dle ohlasů členů výpravy jsme si přece jenom něco dovezli ... kromě úžasných zážitků gurmánských, společenských i jiných – něco přece jen – a to celkem **84 kg hmotnostního přírůstku živé váhy** všech zúčastněných (v průměru cca 2 kg/jednotlivce) !!!

Bezvadný nocleh, vynikající strava, obohacení svého duchovna – no co bychom si měli ještě více přát ?!

© Ujo Fajo

Jedny osmdesátiny aneb: „Stáří, stáří... co to je?“

Oba pěvecké sbory (mužský i ženský) vznikly v sedmdesátých letech minulého století, tj. v době, kdy zpěv na našich besedách skomíral. Ing. Antonín Bartošík se ujal nácvičku obou sborů a má nyní nehynoucí zásluhu na obnově sborového zpěvu v současném Krůžku. Zúročil tak své zkušenosti bývalého člena Horníáckého mužského sboru při Brněnském rozhlasovém orchestru lidových nástrojů (BROLNu).

Nácvičky obou sborů tehdy probíhaly současně, a tak se zkoušela píseň i čtyřhlasně (Už sa svatba dokonává).

Po příchodu PhDr. Justiny Konečné se ženský sbor osamostatnil a Toneček pokračoval ve vedení mužského sboru. V repertoáru byly především písně vojenské a sbor se nebál vystupovat v 7 lidech, neboť více zpěváků nebylo. Z tehdejších písní byla nejúspěšnější balada "V Brně na Štýmberku" se slokami zpívanými střídavě v horňácké a podlužácké verzi. Po vystoupení v Divadle Bratří Mrštíků na Lidické ulici (nyní Městské divadlo Brno), Věra Nováková, tehdejší oficiální hostitelka, řekla, že píseň "V Brně na Štýmberku..." měla největší úspěch ze všech brněnských souborů.

Od té doby se oba sbory rozrostly a mají i nová vedení, ale na "kulatiny" svého zakladatele mužský sbor nikdy nezapomněl. Tak tomu bylo i v letošním roce, kdy se náš jubilant v první jarní den dočkal neuvěřitelných osmdesáti let. Malá oslava se konala, po několikanásobném přehodnocení termínu a místa konání akce, 12. 9. 2007 na Kozí Horce jako důstojné zahájení sezóny jedné ze složek. Hostitel Ing. Alois Vala si dovolil uchystat Tonečkovi malé překvapení a pozval též několik členek sboru ženského (čtyři z pěti oslovených u pana Bartošíka začínaly). Velmi rády jsme přijaly. I svatý Petr nás měl rád. Krásný podvečer, krásné písničky, dobré víno a dobří lidé... co víc si člověk může v dané chvíli přát? Všichni jsme postupně pogratalovali, ale Toneček se vůbec nemínil tvářit jako starý pán. Zpívalo mu to jako dřív, snad i víno chutnalo a pusu taky nezavřel! V duchu čerstvého návratu z festivalu v Dijonu se k přípitku naléval kir (směs cassisu – likéru z černého rybízu a suchého bílého vína, nejlépe aligote, zazněla píseň o Chevalliérech, oslavenec zpíval též a vzpomínal na svou milovanou Francii s námi, neb dojmů bylo až až.

Dostalo se nám té cti, že jsme jako sbor obdržely útlou knížku povídaní s věnováním "Bylo by škoda zapomenout.", neb pamětník se chopil i pera. Už se těším, až na mě dojde řada se čtením. Doufejme, že i my jsme přispěly k pěkné náladě tohoto večera, stejně jako pánové. Nebyli v plném počtu, ale i tak se pělo bohatýrsky. Oheň za zády nás tentokrát pouze hřál. Nikomu se zřejmě nechtělo zasednout a cokoli opékat, stačil kulatý stůl uprostřed plný zobání.

Bohužel, čtvrtek je ještě pořád pracovním dnem, aspoň pro většinu z přítomných. Náš jubilant byl odvezen jako první, loučil se způsobem klasickým: co krok či dva, to další nádherná písnička... Po desáté zmizeli ti, kterým zaměstnání nedovolí ponocovat. A pár skalních, poněvadž věku duchodového a povolání svobodného, zpívalo možná až do časných ranních hodin.

„Tak myslím, že jste ho dostali,“ zaznělo od nestranného účastníka části akce. Věru, pěkné to bylo, jen aby Toneček mezi nás došel brzo zas!

-JA-

Bylo by škoda zapomenout

Pod tímto názvem vyšla letos v létě knížka „příběhů a vyprávěnek ze Zlechova a okolí“ čestného člena našeho krúžku, zlechovského rodáka Ing. Antonína Bartošíka. Autor, který letos v březnu oslavil své 80. narozeniny, v ní velmi barvitým a čtivým způsobem vzpomíná na život ve své rodné obci a okolí, tak jak jej sám ve svém mládí prožíval a poznal i zprostředkovaně z vyprávění strýců a tetiček.

V každém příběhu či vyprávěnce, jak s oblibou nazývá příběhy, které se šířily ústním podáním mezi sousedy, dovede jednotlivé postavičky vykreslit tak výstižně, že má člověk pocit jako by onoho strýčka či onu tetičku sám osobně znal. Ačkoliv je většina příběhů humorně laděných a někdy se jejich aktéři ocitají i v poněkud choulostivých situacích, jsou z každé věty patrné autorovy sympatie a úcta ke všem osobám, které v příbězích vystupují ať už pod svým pravým či smyšleným jménem.

Ke čtivosti knížky velmi přispívá i autorova dokonalá znalost místního dialektu a jeho používání podle toho, kde se odehrával děj daného příběhu. V okolí Zlechova se totiž může člověk setkat až se třemi různými dialekty, přičemž nářečí ve Zlechově, Tupesích a Boršicích obsahuje zajímavé a i trošku legračně znějící „čechismy“, neboť se zde např. „řejká“ „Strejčku máte psejčka pod vozejčkem“ a chodí se do „kostelejčka“ (přiznám se, že jsem sám o těchto nuancích místního dialektu neměl ani tušení).

Velmi trefnými ilustracemi doplnil každý příběh Moravský Slovák původem z Bretagne, malíř „Miško“ Moarch Eveno. Jeho obrázky dokonale vystihují ducha popisovaných postav, což svědčí o tom, že Miško se za léta života na Slovácku sžil s místním lidem a rozumí jeho nátuře. Svoji příslušnost ke Slovácku dokazuje také svým vlastním krojem, který nazývá „možňácký“ a který rád nosí na různých národopisných akcích.

Jak uvádí autor v předmluvě, byla hlavním důvodem zaznamenání jednotlivých příběhů a jejich vydání v knižní podobě obava, že by se na ně zapomnělo, že by postupem času zanikly. Nemalým dílem však ke zdaru věci přispěla i jeho touha po zviditelnění rodného podbuhovského kraje, ve kterém přišel na tento svět a prožil nejkrásnější léta svého dětství a mládí. Tomuto kraji, kde poznal lásku celé své zlechovské rodiny, kde se formovala jeho osobnost a kde se dodnes cítí být doma, věnoval autor svoje dílko, aby tak vyjádřil svoji souznalost s místem i obyvateli a srdečný dík za všechno. V doslovu ještě autor ve své skromnosti dodává, že sepsáním příběhů si nečiní žádné literární ambice, šlo mu jen o pravdivé zachycení prostého života ve Zlechově a okolí pro budoucí generace. A to se mu alespoň podle mého laického názoru bezesbýtku podařilo.

Budou se o tom moci přesvědčit i čtenáři Krúžkozoru, neboť s laskavým svolením autora postupně uveřejníme některé příběhy či vyprávěny.

A ještě několik osobních poznámek k osobě Tondy Bartošíka, se kterým, ač je o generaci starší, mám už po několik let

pěkný přátelský vztah. Poznali jsem se v době, kdy Tonda přijal pozvání mužského sboru, aby s ním k 95. výročí krúžku nacvičil pěvecké číslo z Horňácka. Vzpomínám si, jak jsme se jednou po několika společných zkouškách vraceli se sborem vlakem ze sklepa Františka Kašníka v Hlohovci. Samozřejmě, že jsme byli jak se patří pěkně ponapíjaní a jak jinak, ve vlaku šla písnička za písničkou. Jelikož s námi jel Tonda, nebylo to žádné vybřeskování, zpívalo se chutno a paní průvodčí se to tak líbilo, že upozorňovala nastupující, že ve vlaku se zpívá a že pokud by to někomu vadilo, může využít zadní část vozu. V Brně na hlavním nádraží se s námi potom tato dobrá žena loučila se slovy „škoda, že nejedeme aspoň do Svitav“.

Jinou úsměvnou příhodou byl návrat z výjezdové zkoušky mužského sboru do vinného sklepa v Blučině. Tehdy jsme se po pěkném pokošování ukázněně postavili na zastávku autobusu, který měl jet do Brna asi ve 21 hod. Jak tak stojíme a čekáme, krátí se čas tlumeným zpěvem, projel po hlavní silnici asi 20 m od zastávky nějaký autobus. Když bylo kolem čtvrt na deset, autobus nikde a na zastávce kromě nás nikdo jiný nečekal, pojali jsme podezření, že autobusem, na který jsme čekali, byl s největší pravděpodobností ten, co před chvílí projel kolem nás. To se bohužel po chvíli potvrdilo. Špekulovali jsme, co dělat. Třem odvážnějším chlapům se podařilo zastavit kolem jedoucí auto a důvěřivého řidiče přesvědčit, aby je zavezl do Modřic k šalině. Pro zbývajících šest svítla naděje, když Vašek Linhart telefonicky požádal syna, aby pro nás přijel. Na dotaz jakým autem že mladý přijede, Václav suše odvětil, že Renaultem Twingo. Že se nemusíme bát, že nás pobere všechny. I stalo se. Když mladý přijel, složil Vašek vzadu sedadla a vytvořil z autíčka kombík, do kterého se nás postupně naskládalo 6 lidí, i s řidičem tedy celkem 7. Jak jsme se do toho mini autíčka vlastně všichni vlezli, mi není dodnes jasné. Vzpomínám si jen, že jsem měl po celou cestu hlavu vraženou někde u Tondova kolena a při příjezdu do Modřic jsem nemohl téměř hýbat končetinami, natož vylézt z auta. Tím více jsem musel obdivovat Tonda, který i když už byl tehdy téměř pětasedmdesátník, z auta se vysoukal celkem svižně a k dopravě neměl nejmenší negativní připomínku.

Tonda patří ke služebně nejstarším krúžkařům, pamatuje ještě dobu působení Jaromíra Běhunka v letech 1948 – 49. Jak sám říká, jako mladík byl do folkloru pořádně „zažraný“, zpívat a tancovat by tehdy mohl od rána do večera. Toho, že má v sobě cit pro slováckou písničku a disponuje pěkným znělým hlasem, si brzy všimli lidé kolem BROLNU a tak se Tonda stal na dlouhá léta členem pěveckého mužského sboru při tomto tělese. Zde získané zkušenosti dovedl později dobře využít právě v našem krúžku, kde založil a po několik let vedl mužský sbor i ženský sbor.

Zkoušky mužského sboru pod Tondovým vedením jsem sice zažil jen při zmíněné přípravě nahrávky k 95. výročí, avšak i během této krátké doby jsem měl možnost poznat (a potvrzují to slova služebně starších členů sboru), že Tonda měl na zpěváky nemalé požadavky pokud jde o intonační čistotu, frázování a celkové podání písní, které se mělo vždy co nejvíce přibližovat původnímu pěveckému projevu daného slováckého regionu. Atmosféra na jeho zkouškách bývala dělná, stanovený čas byl maximálně naplněn zpěvem, každou písničku či její část byl ochoten mnohokrát opakovat a cizelovat, až ji zpěváci jaksepatří zažili. Pokud někde něco neladilo, neváhal ani požadovat přezpívání kritické pasáže jednotlivými zpěváky (což se ovšem ne u všech setkalo s příznivou reakcí). Díky své náročnosti a erudici nacvičil s mužským sborem v 70. a 80. letech několik úspěšných pěveckých pásem, se kterými se krúžek důstojně prezentoval na různých folklorních akcích v tuzemsku i v zahraničí. Písň nacvičené pod Tondovým vedením patří dodnes mezi nejkvalitnější v repertoáru mužského sboru.

Musím vyjádřit jen své politování nad tím, že mi nebylo okolnostmi dopřáno zažít v mužském sboru Tonda Bartoška v dobách, kdy byl plný sil a tvůrčí invence. Jistě by to bylo velkým přínosem jak pro moje zpívání, tak i pro můj osobní život a naše pěkné přátelství. Tož Tonečku, ať Ti slouží zdraví, ať máš stále potěšení z písničky ale i z obyčejných věcí každodenního života.

M.H.

Hody v Polešovicích

Organizace zájezdu se ujala, jak bývá v Krúžku zvykem, Zdena Kristová.

Ráno 13.10.2007 jsme stihli zajet nejprve do **Topolné**. Obec se poprvé připomíná v roce 1318. Působí zde národopisný soubor Včelaran (založen v Bílovcích v místní části Včelary, zpracovává folklor z okolí Bílovic a Luhačovského Zálesí) a dechová hudba Topolanka, která nedávno oslavila stoleté výročí nepřetržité činnosti. Ze zvyků a obyčejů se do současné doby zachovaly především slovácké hody s právem, při kterých krojovaná chasa obchází vesnici za doprovodu dechové hudby.

Od roku 1980 působí ve folklorním souboru Včelaran Zuzana Lapčíková (*16. 3. 1968 ve Zlíně), naše nejžádanější folklorní cimbalistka a zpěvačka. Dramaturgicky i hudebně pro soubor připravila folkloristické pásmo s názvem Balada o Veruně (milostný příběh zámeckého pána a krásné prosté dívky, jejíž obraz nám zachytil malíř Josef Mánes).

Natočené CD s tímto příběhem patří k tomu nejlepšímu, co jsem na CD slyšel.

K nejnámějším památkám obce i širšího okolí patří dvě typické selské usedlosti č.p. 90 s malou kovárnou (zde Včelaran nacvičuje a pořádá každoročně folklorní festival s názvem „Setkání pod lipou“) a č.p. 93 (dvoudům) z počátku 19. století. Obě památky lidové architektury, které jsme si prohlédli, patří do expozice Slováckého muzea v Uherském Hradišti.

Před obědem jsme ještě stihli Galerii Slováckého muzea v Hradišti zachycující prostředí Slovácka, jeho lidové zvyky a obyčeje, kroje, řemesla. Mezi autory děl jsme našli nám známé: Jožku Uprku (1861–1940), Frantu Uprku (1868–1929),

Cyrila Madela (1873–1941), Aloise Kalvodu (1875–1934), Bohumíra Jaroňka (1866–1933), ale i malíře Jaroslava Václava Staňka (1922 – 1978), známějšího jako slavného primáše CM Hradišťan.

Uherské Hradiště leží na trase bývalé jantarové cesty, spojující Středomoří s Baltem. V 8. a 9. století zde vznikl na území dnešního Starého Města, Uherského Hradiště a Sadů důmyslný ostrovní pevnostní systém, který patřil nepochybně k centrům Velké Moravy (o název územního celku se historici přou viz. článek Setkání slováckých krúžků, Krúžkozor č.65).

Zhoubný kumánský vpád v roce 1253 vedl roku 1257 českého krále Přemysla Otakara II. k založení pevnosti Uherské Hradiště (letos slavila 750 let), aby ochránil nejen velehradský konvent, ale zejména hranici.

Po celou dobu své existence byla pevnost Hradiště terčem četných nepřátelských nájezdů i průchodem armád. Ve 14. století obléhala město několikrát uherská vojska, v první polovině 15. století husité, za česko-uherských válek ve 2. polovině 15. století odolalo město vojskům Matyáše Korvína, na počátku 17. století bočkajovským hordám, později pak vojenským střetům zejména v době třicetileté války a také tureckým vpádům. V 1. polovině 18. století čelila útrapám spojeným s pruským tažením. Za celou svou historii byla pevnost pouze jedenkrát obsazena cizími vojsky. Stalo se tak v roce 1742 pruskými vojsky bez boje. Město v tu dobu bylo bez vojenské posádky. Funkci pevnosti přestalo město plnit o čtyři desetiletí později (za císaře Josefa II.).

Ve 2. polovině 19. století národnostní vření a boj za český charakter dosud německy mluvícího města, k němuž daly impuls i miléniové oslavy příchodu Cyrila a Metoděje na Moravu (1863), podnítily vznik nejrůznějších národně orientovaných spolků. V roce 1884 bylo v Uherském Hradišti založeno gymnázium jako první česká střední škola na Slovácku.

Uherské Hradiště bylo odedávna přirozeným středem Slovácka – regionu, proslulého svébytným folklorem, cimbálovou muzikou, dobrým vínem, překrásnými kroji a řadou zachovaných lidových tradic. Historické jádro města je městskou památkovou zónou. Má sedm městských čtvrtí (centrum, Mařatice, Rybárny, Jarošov, Míkovice, Sady, Vésy) s celkem 26 280 obyvateli.

Z kultury si zaslouží pozornost představení ve Slováckém divadle či výstavy Slováckého muzea. Ve městě se každoročně koná filmový festival s názvem Letní filmová škola.

Po obědě v blízké restauraci jsme odjeli na dlouho očekávané hody v **Polešovicích**. Území Polešovic bylo osídleno už od mladší doby kamenné, o čemž svědčí četné archeologické nálezy. Asi nejvýznamnějším nálezem je tzv. Polešovický poklad z mladší doby bronzové, největší svého druhu na Moravě. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1220. Dominantu Polešovic tvoří barokní farní kostel sv. Petra a Pavla s erbem. V 10. – 11. století zde při kostelu sv. Petra a Pavla údajně působil moravský biskup.

Historie obce, známé v době velkomoravské říše jako "Záblacany", je po celý středověk úzce spojena s velehradským klášterem, který zde založil vinohrady. Tomáš J. Pešina z Čechorodu napsal v r. 1663, že "vinohradové nejslovutnější" jsou "okolo Polešovic, Uherského Brodu a Blatnice". Ještě v roce 1900 bylo v Polešovicích 119 ha vinic. Jsou důležitým centrem Bzenecké vinařské oblasti. Převážně bílá vína měla v dobrých letech "vyjimečnou jakost", o čemž svědčí i verše Svatopluka Čecha.

Šlechtitelská stanice vinařská v Polešovicích je pověřena udržovacím šlechtěním 29 odrůd a 39 klonů ušlechtilé a podnožové révy. Komerčně nejznámějším produktem (vedle stolních odrůd Olšava, Vítra a Pola a podnožové odrůdy Amos) je jednoznačně Muškát moravský zapsaný do Státní odrůdové knihy v roce 1987 (původně jako MOPR).

Druhou neděli v říjnu jsou v obci pořádány tradiční císařské hody s právem, kterých jsme se právě účastnili. Kromě této akce probíhá v obci v dubnu košť vín a v srpnu slavnost zarážání hory.

Mezi zdejší majitele sklepa a vinohradu v Polešovicích patřil i **Jaromír Běhuněk**. Jaromír Běhuněk (píše se krátce), hudební upravovatel, organizátor. Narodil se v rodině učitele a muzikanta 4. srpna 1898 v Polešovicích v rodinném domku čp. 452 naproti fary. Po absolvování reálného gymnázia v Hodoníně v roce 1916 a abiturientském kurzu pro obchodní akademii v Uherském Hradišti nastoupil jako úředník u českých drah. V roce 1925 byl přeložen do Brna. Do důchodu odešel předčasně v roce 1948, zemřel 18. září 1965 v Brně. Pochován byl v Brně – Řečkovických (blíže viz Krúžkozory č. 51 – článek Galerie krúžkařů, a č. 52 – článek Opuštěný hrob). Od roku 2000 je jeho hrob č. 73/74 pronajat jinému nájemci (pomník s notami odstranili předchozí nájemci). Nájemce sousedního hrobu mi náhradou doporučil k návštěvě upravené hroby siláka Franty Kocourka a posledních majitelů řečkovického zámku rodiny Schindlerů.

Počátky činnosti Jaromíra Běhunka ve folklorním hnutí jsou spojeny s našim Krúžkem, jehož členem se stal v roce 1925. Byl klarinetistou, po odchodu Antoše Frolky ml. (1935) vedoucím muziky a pak i cimbálistou (po odchodu Jožky Frolky). S ní natáčel již před 2. světovou válkou v Českém rozhlasu v Brně. V roce 1949 opustil i s muzikou Krúžek a založil vlastní Slovácký soubor (později přejmenovaný na Šafrán), který spolu s vypravěčem Zdeňkem Galuškou absolvoval na počátku 60. let desítky vystoupení po celé republice. Od roku 1952 byl externím členem BROLNu, hrál na cimbál, píšťalu a na gajdy. Položil základy repertoáru BROLNu a jako upravovatel do velké míry ovlivnil také repertoár Boženy Šebetovské a Josefa Severina. Svou tvorbou i způsobem práce významně zasáhl do vývoje většiny brněnských cimbálových muzik 50. let.

V sousedním Orechově se narodila další významná osobnost, primáš Slováckého krúžku v Brně a v Londýně, **Jaroslav Němec** (viz. článek Primáš Krúžku Dr. Jaroslav Němec, Krúžkozor č. 36).

Po zaparkování autobusu nás dechovka přitáhla na náves k místní sokolovně.

Před sokolovnou se shromáždil průvod. Nezvykle působily děti v gumáčcích, často nadměrné velikosti, místo holínek. Průvod zamířil do letního areálu Salajka. Včele průvodu zpívala chasa, na konci průvodu se překrásně činil ve zpěvu ženský sbor Drmolice. Uprostřed průvodu šla turecká muzika (dechovka Straňanka) v pravidelných intervalech přerušující tyto zpěvy a působící tak jako cizorodé těleso.

Na konci vesnice v areálu Salajka se konalo vystoupení při CM Marečci. Účastnila se jej zpěvy či tanci školka, škola, chasa, mužský sbor Lejblj a ženský sbor Drmolice. Nejlepší výhled na představení poskytovaly po obvodě areálu zabudované stoly a lavice, prohnuté pod tíhou diváků.

Stejně jako po cestě do areálu a v areálu Salajka i na zpáteční cestě příjemní místní občané nabízeli za úsměv trubičky, laskonky, kávové či kakaové řezy, koláčky, víno apod.. Průvod zamířil k obecní úřad za starostou žádat povolení k hodům a vyslechnout si hodové artikule. Nabídnuté víno bylo na hranici pitelnosti. "Mor, kurděje a starostovo víno na vás, pacholci!" zhodnotil by víno vinař Zdeněk Kotas, který nás kdysi zasvěcoval do tajů pití vína. Víno tak kontrastovalo s vynikajícími tvarohovými koláčky s rumem, které se rozplývaly na jazyku.

Když jsou hody, vše musí stranou. Mezi hodujícími byli i hlídači z vinohradů a riskovali tak, že úrodu vína sklídí předčasně nezvaní hosté (nevychovaní špačci). Ani o košť vína pro přespolní nebyl již dopředu zájem. Naštěstí se nás ujal vinař pan Nikodým Míša, sám v kroji, a nabídl nám ve svém sklepe v soutěžích oceněná vína: rýnský ryzlink, chardonnay, sauvignon, frankovku, cabernet sauvignon. Nezbyvalo než vínu zazpívat a zakoupit nějaké vzorky domů.

Na zpáteční cestě se nezpívalo, neboť osazenstvo přední části autobusu řešilo problém nerovnoprávného postavení mužů a žen v naší společnosti. Diskriminace mužů plyne ze skutečností, že je statisticky významný rozdíl mezi průměrnou délkou života muže a ženy v neprospěch muže (muži nemají stejnou životní šanci). Přitom rozdíl není dán genetickými dispozicemi, neboť v době narození Ježíše Krista byla průměrná délka života muže dvojnásobná ve srovnání s průměrnou délkou života ženy (asi 40/20). Pak nastalo období rytířů a gentlemanů a podstatného zlepšení se dosáhlo i v lékařské péči. Průměrné délky životů mužů i žen se prodlužovaly a ke srovnání došlo v 19. století. Nesprávným chápáním etikety, zaostáváním lékařské péče o muže (např. v psychiatrii a urologii), hnutím sufražetek a podbíživostí zákonodárců (např. dřívější odchod žen, zvláště bezdětných, do starobního důchodu je neobhájitelný) jsme se dostali k současnému neutěšenému stavu, kdy zdravotní stav mužů je horší než zdravotní stav žen.

Připomínám, že historickou legendou etikety, na kterou se všichni další autoři knih o etiketě odkazují, je Jiří Stanislav Gut Jarkovský, pro nás sportovce známý jako spoluzakladatel a první předseda Českého olympijského výboru. Psal své knihy v době, kdy postavení ženy bylo zcela jiné. Řada jeho rad je už zcela anachronická. O této skutečnosti svědčí fakt, že tato legenda dostala za úkol vypracovat hradní protokol 1. republiky, náhradou za protokol císařského dvora ve Vídni. Právě pro svou nedemokratičnost a odlišné cítění prezident i jeho dcera Alice protokol zavrhl a nikdy nevyšel v platnost.

"Psychiatři dodnes křehké duši muže nerozumí," přiznává známá profesorka psychiatrie. Přestože v léčebnách převažují ženy, počet sebevražd mužů je několikanásobně (5x) vyšší než u žen. Není divu, že muži za této situace dávají přednost léčení deprese v hospodě.

Ale ani muži vyznávající zdravý životní styl (nekouří a pravidelně sportují) na tom nejsou lépe. Podle názoru významného urologa se takový muž dožije dostatečně vysokého věku, aby skončil na urologii s rakovinou prostaty (s nejčastější rakovinou muže v Evropské unii). Preventivní vyšetření na rakovinu prostaty se u nás prakticky neprovádí. Zdravotní pojišťovny jej neproplácí, což je důsledek úsporných opatření předchozího ministra zdravotnictví. Přitom včasné zachycení rakovinného národu dává velkou naději na jeho vyléčení. Právě tyto skutečnosti vybudily největší diskusi praktických lékařů na poslední urologické konferenci v Brně v říjnu tohoto roku.

Zcela opačný postoj mají zdravotní pojišťovny k ženám. Nejen, že jsou ženy pravidelně zvány na placené prohlídky aby předešly rakovině děložního hrdla či rakovině prsu, ale jsou k tomu i motivovány kosmetickými dárky (viz např. časopis Svět pojištěnce, podzim 2007).

Řešení diskutovaného problému by se měla ujmout některá s politických stran (nejlépe nám nejbližší strana Folklor i Společnost) ve svém volebním programu. Jejimi potenciálními voliči se pak stanou nejen diskriminovaní muži, ale i většina žen. Ženy za současného stavu obtížněji získávají životního partnera (přestože se rodí více chlapců, převažují ve společnosti ženy) a čeká je smutný osud vdov (v průměru po dobu více než 7 let).

VL

Ostatní

Udělení cen 62. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu „Strážnice 2007“

Cena festivalu: pořad „Z krajín za obzorem. Ze světa masek.“ Autoři Juraj Hamar, Daniel Luther – za naplnění tématu o maskách s nápaditým propojením pořadu

Laureáti festivalu

Antonínu Gajdošovi – za přesvědčivý pěvecký a taneční projev v pořadu „Kdo tu knihu ukradne...“

Kamilu Jindřichovi a Josefu Kunešovi – za vynikající pěveckou interpretaci chodských písní

Šborečeku žen z Lipova – za působivé ztvárnění lidové obřadnosti na scéně v pořadu „Každý se nějak jmenuje“

Vlastimilu Ondrovi a Jiřímu Pavlicovi – za originální provázení pořadem „Rodinné zpívání a muzicírování“

pěveckému souboru SUDARUŠKA z Brna – za osobitou interpretaci ruských lidových písní v pořadu „Domovina „

Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku

1. Josef Létal z Hrušek

2. Jakub Tomala z Popovic

3. Jakub Džubera z Kyjova

Marek Kraus ze Šakvic

Vítěz ankety diváků: Jakub Tomala z Popovic

Vítěz poroty seniorů: Diváci verbířské soutěže

Předávání cen České národopisné společnosti za rok 2006

Česká národopisná společnost, která je vrcholným profesním sdružením české etnologické vědy, udělila ceny za nejvýznamnější počiny oboru, jež se udály za uplynulý rok.

V kategorii publikace byla cena udělena autorské dvojici Mgr. Petře Kalábové a Mgr. Martinu Šimšovi za knihu MUZEUM VESNICE JIHOVÝCHODNÍ MORAVY.

Za nejlepší výstavu označili členové ČNS výstavu Etnografického ústavu Moravského zemského muzea v Brně SVĚT POD SKLEM autorky PhDr. Hany Dvořákové.

Nejpodněnější oborovou akcí se stala *konference věnovaná osobnosti FRANTIŠKA BARTOŠE*, pořádaná Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně ve spolupráci s Krajskou knihovnou Františka Bartoše. Cenu převzala jedna z hlavních organizátorek, PhDr. Alena Prudká.

Hlavní výbor udělil i v letošním roce cenu čestnou, Kytici pěti červených růží, udělovanou **za významný přínos v péči**

o lidovou kulturu. Jejím laureátem se pro rok 2006 stala instituce – ÚSTAV EVROPSKÉ ETNOLOGIE

FILOZOFICKÉ FAKULTY MASARYKOVY UNIVERZITY V BRNĚ. Cenu převzala PhDr. Martina Pavlicová, CSc.

Cenu Ministra kultury ČR si ze Strážnice odnesl redaktor, hudebník a upravovatel Zdeněk Bláha!

VL

Vánoční cukroví

Těsto: 240 g hladké mouky, 100 g másla, 80 g cukru moučka, trochu prášku

pečiva, špetka soli, 2 žloutky nebo 1 vejce

Bílková poleva: 2 lžice prosátého moučkového cukru, kousek bílku (asi jako hrášek), lžička citronové šťávy

Postup přípravy:

Vše smícháme v hladké těsto, dáme na půl hodiny odpočinout do chladu.

Pak vykrajujeme srdíčka, kterým odřízneme asi 1 cm špičky (záleží na velikosti vykrajovací formičky). Pečeme ve vyhřáté horkovzdušné troubě při 170 st. C asi 8 minut.

Po upečení slepujeme po dvou pikantní zavařeninou a bílkovou polevou nakreslíme dle fantazie kalhotky. Tvary můžeme dělat z jakéhokoliv lineckého těsta. Jen doporučuji hladkou mouku a velmi jemný cukr, jinak budete mít prdelky rovnou s celulitidou viz obrázek dole

VL

vánoční prdelky

Obrazová příloha Manželé Firkušní se vrátili do Brna

zleva Táňa Nevolová, sestra Eva, Majika Vyoralová foto z rodinného archivu

Portrét Firkušného na pamětní medaili k jeho osumdesátinám

autorem je sochař a medailér Václav Adolf Kovanič

cenu Firkušnému předal Mojmír Viktorin

Festival v Dijonu

svatební fotografie se členy souboru z JAR

foto: Josef Pokorný

Strasbourg

foto: Josef Pokorný

Jedny osmdesátiny

hostitel Alois Vala nalévá oslavenci

foto: Jana Húsková

mužský sbor a Antonín Bartošík

foto: Jana Húsková

Hody v Polešovicích

polešovická chasa

foto: Jiřina Lacinová

hodové právo

foto: Jiřina Lacinová

vystoupení dětí

foto: Jiřina Lacinová

soubor Drmolice

foto: Jiřina Lacinová